

4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 р. № 291 // База даних «Законо-давство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 01.01.2021).

Дубініна М. В.,
д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування;
Ксьонжик І. В.,
д.е.н., професор,
професор кафедри обліку і оподаткування,
*Миколаївський національний
аграрний університет
(м. Миколаїв)*

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

У світі обсяги публічних закупівель щорічно становлять до 15-20% валового внутрішнього продукту (ВВП). Ринок публічних закупівель в країнах ЄС на кінець 2019 року склав близько 500 мільярдів євро і був одним з найбільш ефективних і прозорих у світі [1].

В Україні за даними Служби державної статистики обсяг публічних закупівель склав 428 млрд. грн. або 13 млрд. євро за 2019 рік, однак дані, які оголошені Міністерством економічного розвитку та торгівлі були на 6% менше, що свідчить про нездатність збирати точні дані через високий рівень корупції в даній сфері діяльності. Крім того, український ринок публічних закупівель, на відміну від європейського ринку, залишався складним ще наприкінці 2019 року, навіть для вітчизняних підприємств.

Державні закупівлі є невід'ємною частиною економічних процесів, що відбуваються зараз як у країнах-членах Європейського Союзу, так і в Україні. Не дивлячись на те, що формування ринку публічних закупівель в ЄС відбувалось, починаючи ще з середини ХХ сторіччя, а в Україні він нараховує менше 30 років, кардинальні перетворення і колосальні зміни в цій сфері є характерною ознакою сучасності і для Західної, і для Східної Європи.

Але якщо країни ЄС поступово розробляли нормативно-правову базу, яка дозволила реформувати систему публічних закупівель, здійснювали підготовку платформи для впровадження електронної системи закупок, то Україна вимушена була пройти цей непростий шлях за стислий проміжок часу.

В останні декілька років діяльність у сфері публічних закупівель Міністерства економічного розвитку і торгівлі, відповідних контролюючих органів, Transparency International Україна, громадських організацій та представників бізнес-середовища, волонтерів була направлена на створення дієвого механізму, здатного забезпечити системний моніторинг закупівель шляхом створення унікальної нормативно-правової платформи, а також потужної бази реальних даних закупівельників, постачальників і тендерів.

Впровадження системи публічних закупівель є однією з найуспішніших українських реформ, яка стала прецедентом результативної взаємодії громадянського суспільства, держави та бізнесу. Це пояснюється і успішними результатами реформи, і вдалою комунікацією. Незважаючи на необхідність подальшого удосконалення, можна виділити ряд позитивних змін, до який призвела реформа публічних закупівель.

По-перше, реформа збільшила загальну обізнаність громадян України щодо публічних закупівель. Це досягнення важливе, тому що саме громадяни є кінцевими споживачами публічних послуг, а також тими, хто насправді платить за закуплені товари через податки.

По-друге, реформа об'єднала всіх замовників, учасників та Антимонопольний комітет в єдиній електронній системі, яка покриває всі типи процедур і всі етапи окреслені Законом про публічні закупівлі.

Розмір і всеосяжність покриття системою всіх користувачів відрізняє українську електронну систему від практик застосовування е-підходу індивідуально для кожного етапу [3] в країнах ЄС.

По-третє, у рамках реформи відбулась децентралізація торгових майданчиків: станом на 1 січня 2020 року працює 23 акредитованих торговельних майданчики (для всіх закупівель) замість одного державного (Майданчики ProZorro). Комерціалізація цього сегменту додала конкуренції між майданчиками і має забезпечити постійне вдосконалення послуг.

По-четверте, у якості частини електронної системи та з метою залучення більшої кількості ключових гравців до участі, дослідження та моніторингу були використані стандарти відкритих даних, які забезпечили рівність доступу до інформації дозволили всім зацікавленим учасниками стежити за закупівельним процесом [2].

По-п'яте, Верховною Радою 21 грудня 2017 року було ухвалено Закон України № 4738-д "Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" та деяких законів України щодо здійснення моніторингу закупівель". Унікальність цього Закону полягає в тому, що вперше у світі ним було впроваджено систему ризик-індикаторів, яку буде інтегровано в ProZorro, що дозволить автоматично шукати та підсвічувати підозрілі закупівлі.

Таким чином, можна зазначити, що консолідація зусиль усіх зацікавлених сторін дозволить: забезпечити в Україні здорову конкуренцію в сфері публічних закупівель; призведе до реформування суміжних до публічних закупівлях сфер діяльності; відкриє для вітчизняних закупівельників

можливість долучитись не тільки до європейського, а й до глобального ринку публічних закупівель.

Список використаних джерел:

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII
2. Реформування публічних закупівель [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/files/a/c/ac3d5f1-5-ec-tender-4.pdf>
3. Международный опыт регулирования государственных закупок. Особенности регулирования государственных закупок в ЕС / [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://studbooks.net/1327588/-ekonomika/mezhdunarodnyu_opyt_regulirovaniya_gosudarstvennyh_zakupok
4. Гармонизация системы государственных закупок в Украине со стандартами ЕС [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zoda.gov.ua/article/2232/garmonizatsiya-sistemi-derzhavnih-zakupivel-v-ukrajini-zi-standartami-jes.html>

Кузьмінська К. І.,

к.е.н., доцент

кафедри бухгалтерського обліку;

Чабанюк О. М.,

к.е.н., доцент

кафедри бухгалтерського обліку

Львівський торговельно-економічний університет

ОБЛІК ТОРГОВИХ ОПЕРАЦІЙ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНУ: ВИДИ РОЗРАХУНКІВ, ДОСТАВКА ТОВАРУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ

Інтернет-торгівля – один із найбільш швидкозростаючих секторів української економіки. Це один із тих небагатьох ринків, якому криза пішла лише на користь: прагнучий мінімізувати витрати на оренду, виробники все активніше відкривали свої представництва в мережі. Інтернет-торгівля – це організація і технологія процесу купівлі-продажу товарів, в якому весь цикл комерційної транзакції або її частина відбувається електронним способом із використанням телекомунікаційних мереж та електронних фінансово-економічних інструментів за допомогою реклами й розповсюдження товарів і послуг у мережі Інтернет. Відображення в бухгалтерському обліку операцій з розрахунків з покупцями в електронній торгівлі здійснюється залежно від способів доставки (отримання товару в офісі продавця; кур'єрська доставка; доставка поштою) та виду розрахунків (готівкові, безготівкові).

Враховуючи, що торгівля через Інтернет – це продаж кінцевим споживачам, то такий вид належить до роздрібної торгівлі (п. 4.4 розд. 4 Національного стандарту України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова